

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishtvu:
za celo leto naprej K 22.40
za pol leta " " 11.20
za četrt leta " " 5.60
za en mesec " " 1.90

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.
Posamezne štev. 10 h.

SLOVENE

Inserati:
Enostop. petivrstna (72 mm):
za enkrat 13 h.
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravišškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 4 strani.

Kako je med Hrvati.

Zagreb, 22. junija.

Mnogo pojavov, ki jih opazujemo zadnji čas na Hrvaškem, zasluži, da jih uvo- doma zabeležimo. Ne mislimo na Raucha in tudi ne na razkol v starčevičanski stranki — sam Bog vedi, kaj se bo iz tega izkuhalo! Spričo čudne politike na Hrvaškem o nadaljnjem razvoju strank in njihovih neizogibnih programov itak ni mogoče kaj prida prorokovati. Važnejše kot demonstracije, razkoli, delegacija v Budimpešti itd. je, kar na tihem snuje in vre, da stopi kedaj izčiščeno in dogotovljeno na dan. Mislim na krščanskodemokratsko gibanje.

V tem oziru je bilo letos kaj živahnega. Dr. Krekova slovenska pisma v »Hrvatski Straži«, njegovi članki o politiki avtonomiji v »Času« in socialni tečaj v Djakovu so pokazali smer in dali tudi mnogo novih idej za veliko kulturno, gospodarsko in politično organizacijo katoliških Hrvatov. Razprave djakovskega kurza so se natisnile in bodo zlasti za mlajšo duhovščino in dijače-lajke izhodišče za delo med ljudstvom.

Veselo znamenje pa je zlasti to, da se katoliško hrvaško časopisje pomnožuje. Poleg dnevnika »Hrvatstvo« imamo tednik »Jutro«, ki je last novoosnovanega »Pijevega društva«. Ne pretiravam, ako rečem, da ga ni boljšega tednika na vsem slovanskem jugu. Večje je urejevan in nujna sila beriva. Mnogo je apologetičnih člankov, paberkov iz naravoslovja, študij o umetnosti, gospodarskih in socialnih sestavkov. Podlistkov je več.

Ravnokar pa se je v Senju, ki je v tesnem stiku s središčem katoliškega pokreta za Hrvaško, Krkom, ustanovila »Leonova družba« na iniciativo delavnega dr. F. Biničkoga. V svojem programu naglašajo, da bo v prvi vrsti delovalo, da se razširi in poglobi znanstveno življenje med katoliškimi Hrvati. »Ne pitajmo stoga, ko je i odkud je počeo, več pomislimo, što je i zašto je počeo, pa si pružimo bratske desnice i pognimo složno na neobrađenom polju kršćanske filozofije i znanosti, koja nam jedina može, prožeta sv. vjerom, uzgojiti značajni naraštaj i preporoditi Hrvatsku.«

Pa tudi na leposlovje nismo pozabili. »Pijevo društvo« je kupilo od Scholza beltristiški list »Prosvjeto«. Program in cilj tega mesečnika ostane isti; glavna naloga novega lastništva bo list vsebinsko in tehniško visoko povzdigniti nad dosedanjim. Velika skrb se bo posvetila ilustracijskemu delu. Da bo literarni in kritički del na višku, ne dvomimo, kajti zasigurnih je mnogo izvrstnih moči.

Največ upa, kar se tiče laiškega razumnštva, polagamo v naše katoliško dijaštvo. Ali se more katerokoli dijaštvo v Avstriji ponasati s tako lepim listom, kot je glasilo hrvaškega katoliškega dijaštva »Luč«?

Tako se počasi, a sigurno in trdno grade temeljni kamni za zdravo in svežo organizacijo, za ljudsko stranko, ki zamore edina rešiti hrvaško ljudstvo iz spon dosedanje strankarske korupcije.

Državni zbor.

Dunaj, 22. rožnika.

Trgovinski minister dr. Fiedler

je danes posegel v proračunsko razpravo z daljšim govorom, ki je vzbujal splošno pohvalo poslancev, izveniš soc. demokrate. Naglašal je začetkom, da izvršuje obljubo, ki jo je dal v proračunskem odseku. Z današnjim dnem je namreč izvršena organizacija in trgovinskem ministertvu. Ustanovljena je socialnopolitična sekcija. (Pohvala.)

Ta sekcija je bila že nujno potrebna z ozirom na obrtno nadzorstvo in industrijo, male in večje rokodelce, pa tudi na korist uslužbencev. Z današnjim dnem se prične v večjem slogu socialna politika tudi v trgovinskem ministertvu. Doslej se je trgovinsko ministertvo bavilo skoraj izključno s trgovino in industrijo, vsa soc. politika in obrtna vprašanja so imela malo prostora v prvi in četrti sekciji. Prva sekcija je sedaj razdeljena v tri. Prva zastopa koristi industrije, druga koristi srednje in male obrti, tretja obsega soc. politična vprašanja. S to sekcijo je združen tudi urad za delavsko statistiko. Pomnoženo bo tudi število članov delavskega sveta. Prva naloga soc. politične sekcije bo, da se zakonito uravna žensko in otroško delo in izdajo varnostne naredbe v industrijskih podjetjih in proti zastrupljenju v tovarnah za užigalice, svinec, celuloid itd.

Vlada je v varstvo delavcev v tvornicah za užigalice že izdelala načrt po načelu, da je treba višje ceniti človeško zdravje in življenje, nego dobiček podjetnikov. (Dobro-klici.)

Obrtno nadzorstvo.

Jako nujna je organizacija obrtnega nadzorstva, ki je ustanovljeno z zakonom z dne 7. rožnika 1883. Izprva je bilo le devet nadzorovalnih okrajev, sedaj jih je sicer 35, a še vedno premalo. Posamezni okraji so preveliki. Treba bode pomnožiti okraje in osobe nadzorstva ne le za tovarne, ampak tudi za domačo industrijo in otroška dela. Posamezni nadzorniki morajo dobiti pisarniške moči, da morejo sami več časa uporabiti za nadzorovanje. Treba bode pa tudi izmed delavstva izbirati sposobne moči za nadzorstvo. (Priljubljenost.) Ko bode dovoljen proračun za tekoče leto, nastavimo pet novih obrtnih nadzornikov; prihodnje leto hočemo imenovati še 21 nadzornikov in več pomožnih uradnikov za pisarniška dela.

Pošne razmere.

S ponosom trdim, pravi nadalje minister dr. Fiedler, da so naše pošne razmere na isti višini, kakor v Nemčiji. Priznati pa moram, nadaljuje minister, da ni še vse popolno in vzorno. V mnogih krajih so pošni prostori nezadostni in slabi. Vzrok pa je ta, ker se stroški pokrivajo le iz tekočih dohodkov, ne pa tudi s posojili, kakor to delajo večja podjetja. Za pošna poslopja bi potrebovali 25 milijonov, za nove brezjavne črte 10, za telefon 35, skupaj torej 70 milijonov, ki pa bi se izplačali. Minister nato odločno zavrača očitke, da je med češkimi poštnimi uradniki udomačena anarhija. Mali neredi pa ne zaslužijo tolike graje in govornice.

V javnosti se tudi vedno ponavljajo pritožbe o slabih plačah. Zgodilo pa se je mnogo v zadnjih šestih mesecih. Imenovanih je bilo mnogo uradnikov, povišanih 112. Od 384 tehničnih uradnikov je bilo v službi povišanih 120, od 994 računskih uradnikov 142, v statusu prometnih uradnikov 1302. Novih višjih mest je ustanovljenih 83. Tudi poštnih asistentov bode več povišanih vsako leto. Vsi oficianti, ki so še pred 1. oktobrom 1902 napravili izpite, postanejo asistenti. Pripravljena je naredba, da se vsem oficiantom vštejejo vojaška leta brez pokojninskih prispevkov. Provizorij poštnih oficiantin se zni-

ža od osem na dve leti. Naredba pa se je zakasnila zaradi pogajanj s finančnim ministertvom.

Poštni oficianti dobe ob času učnega tečaja pri ravnateljstvu višje plače. O novem letu so vsi poštni sluge dobili po 60, pomožni uslužbenci po 50 kron. Imenovanih je bilo 474 pomožnih slug za stalna mesta. Vlada hoče takoj izboljšati plače poštarjem, in sicer dobe poštarji II. razreda plače državnih uradnikov v IX. in poštarji I. razreda plače X. plačilnega razreda. Daje bode imenovanih več »višjih poštarjev« s plačo IX. razreda. Izboljšane bodo plače tudi poštnim ekspedientom in oficiantom ter mehanikom.

Poštni sluge

dobe izprva več po 200 in 100 kron, najvišja plača bode 1900 kron in primerne aktivitetne doklade. Sploh bodo plače poštnih uslužbencev obče ugodnejše, nego sami zahtevajo.

Poštni sli

dobe višje plače in bodo neodvisni od poštarjev glede na plačo. (Živahna pohvala.)

Kar sem obljubil v odseku, to izvršim. Seveda bodo stroški precej veliki. Ako ostane dosedanj sladkorni davek, potem bode mogoče za nekaj milijonov poštnim uslužbencem zvišati plače. (Živahna pohvala. Soc. demokratje kličejo vmes.)

Soc. demokratje so namreč hoteli krošnjariiti s sladkornim davkom. V svojih poročilih sem naglašal večkrat, da je dotični soc. demokratski predlog bil namenjen le za agitacijo. Sladkor ni državni monopol, kakor n. pr. tobak ali sol. Ako torej država zniža davek od sladkorja, zato sladkor ne bode cenejši, ker dobiček ostane producentom in prekopovalcem. Država pa le izgubi do 28 milijonov brez najmanjše koristi za konsumente.

Grafenauer.

Danes je prišel na vrsto tudi zastopnik koroških Slovencev, poslanec Grafenauer. Spreten je kot govornik, ki s perečim sarkazmom biča neznosni sistem in njegove zagovornike. Prišel je v slovenskem jeziku, rekoč: Prav rad bi govoril za eno črko drugače, kakor znam. Sodim pa, da tega veselja tudi moj sin ne doživi, kajti edinstvo in narodna politika v boljšem pomenu besede sta nam tuja pojma. Naša inteligenca se je v spoznanju časa sicer z vso vmeno vrgla na izboljšanje gospodar-

LISTEK.

Pet dni v Jafi.

(Konec.)

IV.

Danes sem ves dan stikal semintja, užigal svojo lučico ob veliki luči sveta in prehodil Jafu od prvega konca do zadnjega. Ogledovanje poslopij je bilo hitro dokončano, toda nekaj drugega zanima popotnika. Ljudsko vrvenje po ulicah. Ob devetih dopoldne sem zavil iz svojega stanovanja v gorenje mesto, kamor pelje več ozkih ulic navzgor. Iz ulic prihajajo duhovi, neka zmes atomov, ki bi jim težko določil kakovost. Toliko je gotovo, da jih nos odklanja ter išče kakega boljšega vzduha. Pot drži pod raznimi oboki v vedno večjo tesnobo, da te resno skrbi, kje dobiš izhod. Na obeh straneh se vrstijo nizke prodajalnice, polne vsakovrstnih jestvin, toda ne mika te, da bi kaj kupil.

Srečal me je Arabec, ki je nesel v košarici oranže in jih na ves glas ponujal. Slučajno se je mimoidoč deček zadel vani in mu prevrnil oranže po tleh. Arabec je začel najprej vpiti nad fantom, potem se je pa še drugače pomenil z njim. Čeprav so se oranže razletele po vseh kotih, se vendar prodajalec ni menil zanje, temveč

mu je bila prva skrb maščevanje. Začel je fantiča pretepati, da je grozno jokati. Ljudem se ni nič čuden zdel obračun na ulici, menda je to kaj vsakdanjega in samoumevnega pod Turkom. Šele ko je dečka dobro premikastil, je začel pobirati raztreseno sadje po tleh.

Prišel sem do arabske kavarne, ki se pozna po nizkih stoličkih, stoječih ob vna-njem zidu. Tu posedajo domačini, srbajo črno kavo in pušijo tobak. Strežnik me je povabil, naj se vsedem in naj kadim iz pipe, ki jej pravijo »nargilé«. Nataknjena je na dolgi cevi in narejena tako, da mora iti dim prej skozi vodo, preden dojde v usta. Pa sem spodobno odklonil to ponudbo.

Tiste ozke in zavite ulice pridržé slednjič na široko in ravno cesto, obdano na obeh krajih s hišami. Kažejo se ti prizori, ki te spominjajo, da si daleč od Evrope. Tu gledaš vse drugače ljudstvo, kakor si ga doma navajen. Največ naju srečuje mohamedovce, fantastičnih postav z otemnelimi obrazi, častitljivimi bradami in v dolgih pisanih haljah. Tudi Beduinov je dovolj. Poznajo se po velikih belih alt pisanih robcih, služečih jim za pokrivalo. Robci so pritrjeni na glavi z vrvicama iz kameline dlake, vrvice pa sta oviti kakor venec okoli glave. Beduini so pristnega arabskega rodu. Raztreseni so po vsej Palestini, prebivajo pa najraje v samotnih

krajih, kjer ima živina dosti paše. Posebno čudne so žene Beduinov. Pri zidu, ki je dajal nekaj sence, jih je sedela cela vrsta, švedra kar na tleh. Obledo so imele iz takih barv in tako prirojeno, da bi bilo težko vse to opisati. Raz glavo so jim viseli črni, mastni lasje, čez temni gubasti obraz pa so jim opletale vrvice, na katerih je bilo nabranega polno bakrenega, srebrnega in morebiti celo zlatega denarja. Ako bi te srečala doma tako prikazen, bežal bi od daleč pred njo.

Sedaj sva prišla do vzhodnega konca Jafe. Poslopij ni več, le vrtovi se razgrt-njajo ob desni in levi, da ne vidiš drugega kakor samo zlahno sadno drevje. Pri nas so vrtovi ograjeni z zidom ali plotom, tukaj so zavarovani z gosto zasajenimi nizkimi smokvami. Pomaranče so pravkar dozorele. Veje so se jim šibile pod težo rumenega in rdečkastega blaga, po tleh pa jih je ležalo kakor v naših krajih jabolk ali hrušek.

Oglasil sem se mimogrede v hotelu »du Parc«, zgrajenem ob južni strani Jafe in obsenčenem od zunaj s košatim drevjem. Posebno lepi so notranji nasadi, kjer stopaš mimo opojno dišečih rastlin, ki jih še nisi nikoli videl, in se sprehajaš pod vsakovrstnimi tropičnimi debli, ki jim ne veš imena. Poleg tega so ti v zabavo optice s svojim smešnim vedenjem in papige s svojim živobarvanim perjem. Gostov je

bilo v hotelu toliko, da se je težko dobit prostor. Večinoma sami Angleži, o katerih gre glas, da so doma le takrat, kadar so na potovanju. Gostilničarji imajo radi te ljudi, raie kakor Nemce. Slišal sem nekje, da Anglež malo govori, toda plača veliko. Nemec, osobito Prus, pa veliko govori, a plača malo.

V.

Prišel je zadnji dan mojega bivanja v Jafi. V pisarni avstrijskega Lloydja so nam povedali, da priplove parnik »Amphitrite« danes okoli poldneva iz Beyruta v Jafu in da se odpelje ob štirih popoldne v Port Said. Torej je še nekaj časa, da se to in ono ogleda.

Zjutraj se je v frančiškanski cerkvi poučevala arabska mladina v kršč. veri. Najprej je bila maša, ki so pri njej otroci glasno molili. Potem se je frančiškan-katehet, mlad mož s črno brado, vstopil pred ograjo velikega oltarja ter začel razlagati in izpraševati. Dečki so sedeli na tleh z navskriž položenimi nogami, kakor je pri Jutrovecih navada, deklice so se sedele v stoli-h. Kolikor se je moglo soditi po odgovorih, so otroci precej dobro znali.

Ker sem počastil že skoro vse ulice s svojim obiskom, ni bilo v mestu nič več iskati. Menda bi še vohun ne bil tako vestno vsega pregledal. Zato sem stopil dol proti morju in se sprehajal na njegovem obrežju, kjer je pihljaj prijeten veter, da

skih razmer našega naroda in dosegla marsikateri uspeh, toda mnogi zapostavljajo preveč narodno politiko, ker pozabljajo, da nas tujec ponemčuje.

Kar pa je storil v najnovejšem času del naše mlade inteligence, to kaže, da mnogi nimajo niti verskega prepričanja, niti narodnega duha in da niso na budni narodni pionirji. (Živalna pohvala.) Vsak slovenski mož mora to dejstvo le obzlovati in ostro obsojati, kajti take žalostne čine izvršujejo le brezdomovinski pouličnjaki, podobni turškim janičarjem. Oklenimo se vendar enkrat prave slovenske in krščanske ideje, v kateri je naša moč, naš pomen, naša bodočnost. (Živalna pohvala.)

V nadaljnjem nemškem govoru neusmiljeno, pa opravičeno ožigosa nezno-sne razmere v ljudskih šolah za koroške Slovence. Vlada pa podpira ta sistem, ki uničuje slovenski rod ter vzgaja odpadnike. Nečuvn škandal je, da slovensčina na pripravnici v Celovcu ni obvezen predmet za bodoče učitelje slovenskega ljudstva. Žalostno zaslugi ima v tem oziru dež. šol. svet s svojim nadzornikom za ljudske šole. Takozvane dvojjezične šole so mučilnice za otroke. (Klici: Sramota za moderno državo!)

Grafenauer je končal govor med bur-nim odobravanjem. Mnogi poslanci so mu čestitali. Govor objavimo po zapisniku.

Proračunska razprava utegne biti v četrtek končana.

Ostali govorniki.

Po Grafenauerju govoré še Onyskiewicz, Gratz, Bernt, Chaloupka, Marani, Meski, Dawyjak, Roller, Schosnigl in Holy.

Seja se zaključi ob 1/2 10. zvečer. Prihodnja seja jutri ob 11. dopoldne.

Starostno in invalidno zavarovanje.

Potrjuje se, da predloži vlada tekom tega tedna okvir zakonskega načrta o starostnem in invalidnem zavarovanju delavstva, izvemši kmečkega delavstva. Na leto se porabi za to 160 milijonov kron, garancijski sklad je določen z 200 milijoni kron.

Poslovnikova izpremembra.

Govori se, da v kratkem zopet zboruje odsek o poslovnikovi izpremambi. Nemški poslaniški krogi se zavzemajo za odpravo nekaterih protislovij. Zahtevajo, naj se uvede pismena rešitev vlog in interpelacij. Pri nujnih predlogih naj bi govoril le predlagatelj. Vladni predlogi naj se takoj nakažejo odsekom.

Zbornični spored.

Jutri se reši v seji klubovih načelnikov nadaljni spored poletnega zasedanja. Zaradi odpora socialnih demokratov sodijo, da ne bo mogoče rešiti postav o povišanju žganijskega davka. Predsedstvo namerava uvesti nočne seje. Ob 6. zvečer se prekine seja, nadaljuje se pa ob 9. zvečer do 1. ure jutraj. Beck pa le še ni izgubil vse nade in upa, da reši zbornica, kar želi od nje vlada. Nekí nemški voditelj je pa izjavil, da pač ni mogoče, da se reši ves vladni spored. Po proračunski razpravi mora namreč rešiti zbornica še 14 nujnih predlogov in pa poročila legitimacijskega odseka. Pravi, da zbornica reši še vojaški predlog, melioracijsko po-

se je lažje prenašala vročina. Valovi so rahlo pljuskali proti suhi zemlji, ki je bila tako na debelo posuta z rumenkastim peskom, da so se noge vdirale v njem. Tuin-tam se je zasvetil na tleh kak od vođe zbrušene kamenček; posebno veliko je bilo školjk, ki jih je vihar pometal iz morja. Toda nihče se ni zmenil zanje. V pesku so polegali psi in se gredli na solcu. Te živali je veliko v mestih jutrove dežele. Preživlja se kakor ve in zna ter prebiva v poljubnih krajih, ker nima nobenega gospodarja. Vsi psi so podolgovate, precej močne pasme in rumenkaste barve, pomešane z rujavimi lisami. Eni so spali, bolj lačni pa so stikali med peskom, bi se il dobilo kaj vžitnega, in zasledili so marsikak odpadke. Najboljša tvarina za njih okus so podgane, ki jih love prebivalci v mestnem zidovju in nosijo k morju, da jih valovje odplavi. Psom je to dobro znano, zato postopajo tod okoli, da dobijo kaj za gobec. Bolje je, da pride taka stvar njim v korist, nego da bi jo odnašala voda.

Ako greva po obrežju dalje, vidiva še marsikaj drugega. Tu je privezana cela vrsta čolnov, ondi nakladajo kamelam in mulam blago na hrbet. Tu leži obrezan les, ki je rasel kdozna v kateri deželi Evrope, ondi čaka kup obdelanega kamenja, da se prenese na kraj, kamor je namenjen. Tam je nizek zid. Mohamedovec je razpe! po njem pisano pogrinjalo in pokleknil k molitvi. Obraz ima obrnjen proti jugu, kjer je sveto moslimsko mesto Meka. Nekaj časa kleči, potem vstane, razpenja roke,

stavo, postavo o podržavljenju češke se-verne železnice in pooblastilno postavo o pobiranju davka na žganje.

Vspored

slavnosti 10-letnega obstoja „Društvenega doma“ na Vrhniki

na praznik sv. Petra in Pavla dne 29. junija 1908:

Ob tri četrt na deset dohod posebnega vlaka in sprejem gostov na kolodvoru ter obhod po trgu do župnijske cerkve sv. Pavla.

Ob pol 11. uri: Sveta maša z nagovorom.

Ob pol 12. uri: Slavnostno zborovanje v »Društvenem domu«.

O 1. uri: Kosilo v raznih gostilnah.

Ob pol 3. uri: Zborovanje rokodelskih društev v »Društvenem domu«.

Ob pol 4. uri: Javna telovadba slovenskih telovadnih odsekov, pri kateri sodeluje slavna idrijska godba.

Ob 5. uri: Ljudska veselica na vrtu »Društvenega doma« s sodelovanjem pevskega društva »Ljubljane«, drugih pevskih društev in idrijske godbe. Med ljudsko veselico ob 6. uri v dvorani »Društvenega doma« spevoigra »Po zaklad«, katero uprizori »Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov« iz Ljubljane. Vstopnina k spevoigri 40 vinarjev.

Ob pol 9. uri zvečer: Odhod posebnega vlaka.

Na praznik sv. Petra in Pavla na svidenje na Vrhniki! O d b o r.

VISOKOŠOLSKI ŠTRAJK KONČAN.

Povsod se zopet predava. Rektor Ebner na dunajskem vseučilišču je izjavil, da obžaluje, ker izrabljajo politične stranke dijaštvo v svoje namene.

Naš dunajski dopisnik nam poroča: Danes 22. junija vlada na univerzi popolen mir. Kdor hoče iti k predavanjem, se mora pri vstopu na univerzo izkazati z legitimacijo, da je vseučiliščnik, in pri vstopu v dvorano z indeksom, da je vpisan pri dotičnem profesorju. Nabit je oklic rektorjev, ki naznanja pričetek predavanj ter izraža dijaštvu zahvalo za požrtvovalen boj proti napadom na svobodo univerz. Nemški nacionalci naznanjajo konec štrajka. »Die freiheitliche Studentenschaft« (po večini Judje) izjavljajo, da prenehajo s štrajkom, toda, da bodo tudi znanprej, čeprav od vseh zapuščeni, čuvali nad »klerikalnimi« nakanami. V oklicu pravijo, da morajo svoje moči štediti za jesen. (Iz tega posnemamo, da so njih moči morale v dobi 18-dnevnega štrajka in lenuharenja hudo trpeti.) Konec semestra bo bržkone zelo pozen, da se nadomesti deloma zamujeni čas. Nekaj dijaštva je sploh obupalo nad predavanji v tem tečaju ter že pričelo počitnice s tem, da so se odpeljali domov.

PREOSNOVA TRGOVINSKEGA MINISTRSTVA.

Socialno-politiške zadeve se združijo v samostojno sekcijo, ki jo bo vodil sekčni načelnik dr. Mataja. Trgovinska statistika se priklapi Rösslerjevi trgovsko-politiški sekciji, ki se ji pridele tudi železniško-tarifne zadeve. Obrtna sekcija se razdeli v industrijsko in obrtno sekcijo.

zopet poklekne, poljubljuje tla in se vnovič dvigne od tal. To se je ponavljalo zapored in trajalo precej dolgo. Videlo se je, da mu vera ni postranska stvar.

Ob 11. uri dopoldne smo opazovali iz drugega nadstropja latinskega gostišča, kedar se pokaže parnik »Amphitrite«. Daljnogledi so ga kmalu opazili in ni trajalo dolgo, da se je videl tudi s prostim očesom. Ponosno je plaval proti Jafi in se zasidral kilometer daleč od nabrežja. Treba se je bilo pripraviti za odhod. Frančiškani, ki imajo morje prav ob samostanskem vznožju in gledajo iz svojega stanovanja vedno nanj, dobro poznajo gibanje valov. Delijo jih v valove prve, druge in tretje vrste. Kadar je nevihta tako silovita, da se ne upa iti nihče s čolnom do ladje, ne morejo popotniki priti na suho in se morajo peljati dalje. To je kritični položaj prvega razreda. Kritični položaj druge vrste nastane takrat, kadar je možno priti s čolni do parnika, toda ni izključena nevarnost, da ne brodarjev zagnalo ob kako skalo. Valovje tretjega razreda pa je, ako se morje še vedno zaganja proti bregu, toda ni verjetno, da bi čoln priletel ob skalovje. Taka vožnja ni nevarna, vendar je neprijetna in za tiste, ki nimajo krepkih živcev, precej razburljiva.

Danes je bilo morje mirno. Brezskrbno smo sedli v čolne in se srečno pripeljali na parnik, ki nas je radovoljno sprejel na krov in hitel z nami proti Afriki.

L a v t i ž a r.

»ZVEZA LOKALNIH ŽELEZNIC«.

»Zveza lokalnih železnice« je zborovala v Pragi. V Zvezi je 53 raznih lokalnih železnice, ki so dolge 1673 km. Sklenili so resolucijo, ki zahteva, naj bodo podvrženi tudi avtomobili jamstveni postavi.

SLAVNOSTNI SHOD MORAVSKE KATOLIŠKO-NARODNE STRANKE.

V Ogrskem Brodu se je vršil 21. t. m. sijajno obiskan shod moravske češke katoliško-narodne stranke v proslavo vladarjevega jubileja.

ŠTRAJK ČEŠKIH UČENCEV.

V Toplicah in v Bilinu so priredili češki starši shoda, na katerih so zagrozili s šolarskim štrajkom, če ne preskrbita nemški občini primernih šolskih prostorov za češke šolarje.

RAZPAD STARČEVIČANSKE STRANKE.

»Nezavisnost« poroča, da se bo tudi v Bjelovaru starčevičanska stranka razbila. Vzrok so osebna nasprotstva.

SPRAVA MED MADŽARI IN HRVATI?

»Obzor« javlja, da se je madžarska koalicija zopet začela bližati hrvaški (ali pa narobe. Op. uredn.). Celo veliki šovinist Rakovsky, ki je svoj čas kot zbornični podpredsednik Hrvatoma tako neudrudno jemal besedo, je postal pristaš madžarsko-hrvaškega sporazuma. Poslanec Hollo od neodvisne stranke je celo za oficielna pogajanja. Wekerle je izredno spreten politik. Nekateri menijo, da mu v resnici ni za spravo s hrvaško koalicijo, temveč da bi rad zopet oživil bivšo narodno stranko in postavil dr. Rakodczaya za bana. Supilov »Novi List« tudi poroča o pogajanjih. Minister »za Hrvaško« Josipovich tudi že napoveduje komkromis; gotov bo šele v jeseni. Mi pa pravimo: Vrag razumi hrvaško politiko! . . .

MULEJ HAFID VELEVLASTIM.

Si Aissa ben Omar, Mulej Hafidov zunanji minister je pisal velevlastim, da je došel Mulej Hafid v Fez in prosi, naj se prizna za edinega in pravega maroškega sultana. Poslaniki so izročili pisma svojim vladam.

PERZIJSKE ZMEŠNJAVE.

Ministri poizkušajo zopet napraviti mir, a je sporazumljenje težavno, ker zahteva šah, naj se izženejo narodni voditelji, naj se razpuste politični klubi, uvesti hoče cenzuro časopisja in povišati palačno stražo na 10.000 mož. Neki revolucionar je ranil s strelom na telegrafskem uradu nekega poslanca. Zbornični predsednik ima telesno stražo. Teheransko prebivalstvo je zadovoljno z energičnim šahovim nastopom. Hujskače je najel sultanov tekmeč Cil es Sultan. Ker so se mu izjalovili načrti v Teheranu, hujska po deželi.

BOJ MED FRANCOZI IN KITAJCI.

Dne 19. t. m. se je vršil v Laokaju boj med Francozi in Kitajci. Podrobnosti še niso znane.

NAČELNIK AVSTRIJSKEGA GENERALNEGA ŠTABA V RUMUNJI.

Načelnik avstrijskega generalnega štaba, podmaršal pl. Hötzendorf, je došel s štabnimi častniki v Braševo na Sedmograškem in se podal v Sinajo, da se pokloni rumunskemu kralju Karolu.

RUSKI CAR IN NEMŠKI CESAR.

Berolinski dvorni krogi dvomijo, da je resnično poročilo o sestanku ruskega carja z nemškim cesarjem mesca avgusta.

SRBSKA KRIZA.

Krona poveri vlado najbrže staroradikalnemu kabinetu, ki ga bo vodil Velimirovič, ki poizkusi izvesti proračun in trgovinsko pogodbo z Avstro-Ogrski. Če se to ponesreči, se poišče drug izhod iz zagate, ker poteče 14. avgusta začasni proračun.

VOJAŠKI UPOR V MONASTIRU.

V Monastiru se je uprlo 1000 vojakov, ki so na vrsti, da postanejo rezervisti, a jim ne dajo dopusta. S silo so zahtevali dopust in ranili štiri može. Upajo, da kmalu zaduše upor.

Dnevne novice.

+ **Ljudski dom v Kranju.** Včeraj ob 6. uri zvečer je blagoslovil gospod dekan Koblar vogelni kamen »Ljudskega doma«. Temelj za dvorano je že zgrajen.

+ **Vodovod za Kranj in okolico.** V ponedeljek so se zbrali v kranjski mestni hiši občinski zastopi šenčurski, predoseljski in vogeljski, da sklenejo dogovor zaradi zgradbe vodovoda. Od kranjskega deželnega odbora so prišli dr. Lampe, deželni nadsvetnik Zamida in deželni nadinženir Šbrizaj, ki sta vodila obravnavo in dala potrebnih pojasnil. Doseglo se je popolno sporazumljenje; ker je tudi dogovor

med mestno občino kranjsko in med vlado po prizadevanju deželnega glavarja Šukljeta ugoden za mesto, ni več zadržka za izvršitev vodovoda.

+ **Jubilejni izprevod na Dunaju** in kranjska skupina ne dá »Narodu« miru. Sedaj »Narod« piše, da ilustrovani listi prinašajo vse polno slik o jubilejnem izprevodu, samo kranjske skupine ne. Kako ginljiva skrb! Da ne bo »Naroda« preveč skrbelo, mu povemo, da so prve slike o historičnih skupinah, katere so bile nekatere fotografirane že pri skušnjah in da potem prihajajo na vrsto dežele, po vrsti, kakor so bile v slavnostnem izprevodu. Fotografije o kranjskih skupinah so bile šele te dni razvite in so včeraj prišle v deželni dvorec prve slike. Ondi si jih lahko ogleda tudi dr. Tavčar, kateremu naj bi se bolj, kot za fotografije kranjske skupine, mudilo za fotografiranje tistega dogodka, ki se je nedavno na Stajerskem dogodil. Tako bi imel potrebnejšega dela, kot pa da se po nepotrebnem briga za druge. Tudi razglednice o izprevodu le počasi izhajajo, in kakor se poroča z Dunaja, so razglednice o kranjskih skupinah hipoma razprodane. To priča o velikem zanimanju za kranjske skupine. O tem zanimanju dobivamo še jako zanimive podatke. Tako se nam poroča, da so n. pr. udeležnice iz ljubljanske skupine v krasnih svojih avbah, ko so nakupovale po dunajskih prodajalnicah, vzbujale toliko pozornosti, da je morala pred prodajalnicami posredovati policija, ker je vse hotelo videti ponosne Kranjce in njihovo lepo nošo. In sedaj celo dr. Tavčar ne more pričakati njihovih fotografij! Zmaga je torej popolna!

+ **Jubilejska pletarska razstava v Radovljici.** C. kr. uzorna delavnica za pletarstvo in vrboje na Dunaju je ustanovila v Radovljici potovalni tečaj te stroke in poslala tja strokovnega učitelja Leona Patika, ki pod načelstvom gosp. Ivana Fajdiga poučuje v kurzu 18 učencev, ki so vsi doma iz najbližje okolice radovljiške. Kakor se čuje, spremeni se ta tečaj že prihodnje leto v stalno šolo. Poučujejo se učenci od septembra do konca junija v pletarstvo in se celi pouk deli v tri oddelke. Prvi tečaj se bavi z osnovnimi pojmi in se izdeluje v njem najnavadnejše pletenine, dočim se v drugem in tretjem tečaju izdeluje že pleteni mobilijar do najfinjšega izdelka in pa dekorativne pletenine. Poleg tega se v teh šolah probuja zmisel za vrboje. V nedeljo, 21. t. m., se je otvorila v Radovljici jubilejska razstavapletenin, katere so se udeležili razven radovljiškega tečaja še dunajska centrala in dve šoli iz Češkega ter ena iz Koroškega. Razstavljeni so bili najrazličnejši izdelki, vsi okusno prirejeni in razvrščeni, deloma v pritličju, deloma v prvem nadstropju stare ljudske šole radovljiške. Poleg košar, jerbases, pletenih kovčegov, pletenagamobilijara, kakor stolov, miz, naslonjač, je razstavljenih jako mnogo dekorativnih pletenin, kakor miz za cvetlice in rože, namiznih okraskov i. dr. Razstavo je oficielno otvoril v imenu zadržanega deželnega predsednika barona Schwarza deželni glavar radovljiški, pl. Detela, ki je v svojem govoru povdarjal, da je to v zadnjih treh letih že tretja razstava v Radovljici in da pričakuje, da se bo ravno tako dobro obnesla, kakor sadjerejska razstava in razstava vajeniških del, ter da se bo s tem probujal v ljudstvu zmisel za to narodnogospodarsko stroko, kajti s pletarstvom in vrbojejo se peča lahko zlasti naše kmet-sko ljudstvo, ki se bo gotovo rado tega poprijelo, ko bo videlo, da mu donaša dobička. Svoj govor je zaključil s trikratnim »Slava« na cesarja. Nato je govoril še deželni glavar, dvorni svetnik Šuklje, ki se je radevolje odzval vabilu k otvoritvi, posebno še radi tega, ker uvideva, da bo donášala ta stroka ljudstvu dobička. V pletarstvu se združujeta poljedelstvo in obrt in ravno taka zveza je najbolj koristna. Tudi tujci, ki ravno v te krasne kraje vedno bolj pogosto prihajajo, bodo kaj radi segali po teh predmetih. Poleg navedenih dveh zastopnikov vlade in dežele so se udeležili razstave še gospodje uradniki okrajnega glavarstva, dalje uradništvo okrajnega sodišča, na čelu mu deželno-sodni svetnik Ferk, deželni odbornik g. dr. Lampe, dekan Novak, kot zastopnika mesta Radovljice za gg. Oton Homann in F. Sartory. Deželno zvezo za tujski promet v Ljubljani je zastopal g. dr. Krisper. — Razstava je napravila na vse navzoče najboljše vtis, za kar je najboljši dokaz to, da so nekateri gospodje nakupili precej predmetov, ki se prodajajo.

+ **Slavnosti na Vrhniki** se udeleže: 9. Slovensko katoliško društvo na Jesenicah z zastavo. — 10. Katoliška delavska družba v Idriji z zastavo in pevskim zborom. — 11. Slovensko katoliško izobraževalno društvo v Dolenjem Logatcu. — 12. Slovensko katoliško izobraževalno društvo v Gorenjem Logatcu. — 13. Slovensko katoliško izobraževalno društvo v

Dolu pri Ljubljani z zastavo. — 14. Slovensko katoliško izobraževalno društvo v Preski z zastavo. — 16. Slovensko katoliško izobraževalno društvo v Mengšu z zastavo. — 16. Slovensko katoliško izobraževalno društvo v Domžalah z zastavo.

+ **Poljedelski minister dr. Ebenhoch** baje obišče Istro, kakor poroča »Omnibus«. Ogledal si bo tudi škodo, povzročeno vsled suše.

+ **Razpisane so župnije:** Vipava, Planina pri Vipavi in Lozice v vipavski, Dobrnič v žužemberški in Šenturška gora v kranjski dekaniji. Zadnji rok za vlaganje prošnje je 4. julij 1908.

+ **Predsednik »Avstrijskega Lloyd«** postane grof Stüggk. Imenovanje objavijo v 14 dneh.

+ **Pomorska zveza Trst-Benetke** se izboljša. Od 28. t. m. se bo vozilo trikrat na teden podnevi s parnikom »Wurmbrom« (štiri ure) in trikrat ponoči s parnikom »Metković« (5½ ure).

— **Sedmi dan po 1. preč. gosp. kanoniku Matiji Erjavcu bo v soboto, dne 27. junija ob 8. uri** v župni cerkvi v Vipavi. Tem potom zahvaljujemo za udeležbo pri pogrebu 1. gosp. dekana še p. n. gg. zastopnike občin: Št. Vid, Vrhopolje, Col, Sturije, Slap in Vrabče, kakor tudi vse posameznike, ki so bili pri pogrebu navzoči. V Vipavi, dne 22. junija 1908. Franc Gabrček, kaplan. Žaljujoči sorodniki.

— **Politiško društvo za Hrvate in Slovence** v Istri zboruje 25. t. m. Sestanek je važen, ker gre za deželnozborske volitve. Zdi se pa, da to politično društvo spi, kajti dr. Laginjev »Omnibus« mu daje ob priliki sestanka resne nauke. Težavno je vprašanje o kandidatih. »Omnibus« svari pred osebnimi spori.

— **Suša.** Iz šentruperske doline se nam piše: Dasiravno v dolini, je vendar pri nas strahovita suša. Zemlja je kar razpokana, rastline so ovene. Sena bude malo; suša, črvi, bramorji so ga uničili za dobro tretjino. Vinogradi pa za sedaj dobro kažejo.

— **O letini na Goriškem** se nam piše: Letos smo pričakovali na Goriškem jako bogato sadno letino. Obilo cvetje in lepi dnevi za časa cvetja so up še povečali. Toda prišlo je drugače. Pokazalo se je po drevju toliko sadnih škodljivcev, da so skoraj vse uničili. Osebito mali pedic ali mala mera je napravila mnogo kvare. Druga leta so opazovali tega škodljivca bolj na črešnjah, letos je pa ogledal tudi jablane, češplje in celo hrasta se je lotil. Največ škode je napravil po Krasu, po Kanalskem in Tolminskem. Ako nastopi ta mrčes še par let v taki množini, pa bo ob drevje. Zato pozivljamo kmetovalce v teh krajih, naj zatirajo škodljivca s tem, da stavijo v novemburu okoli debel sadnega drevja lepljive kolobarje.

— **160. odborova seja »Slovenske Matice«** v Ljubljani, dne 17. junija 1908. Predsednik pozdravi navzočne, posebno še nove odbornike gg. Fr. Maslija-Podlimbarskega, dr. Fr. Mohoriča, dr. L. Poljanca, L. Schwentnerja in Silv. Škrbinca, ter zahvali izstopivše odbornike gg. prof. A. Bartla, ravnatelja Iv. Macherja in svetnika Iv. Majcigerja na njih trudoljubivem delovanju. Nadalje poroča o snujoci se »Zvezi slovanskih znanstvenih društev«, ki jej »Matica« pristopi kot enakopraven član. Z vzklikom se voli dosežanje predsedništvo: dr. Fr. Ilesič predsednikom, ravnatelj P. Grasselli prvim in kanonik Iv. Sušnik drugim podpredsednikom, vladni svetnik dr. Fr. Detela blagajnikom, ravnatelj dr. L. Požar in deželni svetnik dr. Fr. Zbašnjik ključarjema. V knjižni odsek se na novo izvolijo odborniki Maselj, dr. Mohorič in Schwentner, v gospodarski pa Schwentner in Škrbinca. Vse knjige za leto 1908 pojdejo še pred šolskimi počitnicami v tisk. Za »Narodne pesmi« se v smislu natečaja določi tiskarna. — Radi klišejev se stopi v zvezo z »Dioničko tiskarno« v Zagrebu. — Ob nasilni smrti dolgoletnega poverjenika dekana Erjavca v Vipavi se izrazi sožalje. Od zadnje odborove seje je na novo pristopilo 92 članov.

— **Angleška eskadra v Trstu.** Dne 13. julija pride v tržaško pristanišče velika angleška eskadra ter ostane tam do 17. julija. En del brodovja odpluje potem v Pulj, drugi pa 17. julija na Reko in v Šibenik. Vsa eskadra se meseca avgusta sestane v Krfu.

— **Ustanovitev podružnic za pospeševanje prometa po tujcih** se razpravlja v krogih, kamor dohaja vsako leto na Notranjsko mnogo tujcev iz Reke, Trsta, Gorice in iz Primorja. To so: Postojna, Planina, Rakek, Cerknica in Dol. Logatec. Pospeševanja in reklame je bilo do zdaj v naših krajih pač malo, zabave in podobnih udobnosti pa tudi ne mnogo. Pa tu morajo občine z zasebniki iti roko v roko in se ne smejo strašiti vsakega malega stroška! — V nedeljo sta se ustanovili podružnici prometnega društva na Doviem in na Jesenicah.

— **Zgorela je na Mali dolini pri Jesenicah** na Dolenjskem štiriletna hči Janeza Porgaja. Pustili so jo samo v sobi, kjer je dobila vžigalice in si užgala obleko. Dobili so jo sredi sobe mrtvo. Soba se ni vnela.

— **Temeljni kamen za nov židovski tempelj** so položili v Trstu v nedeljo predpoldne. Z delom začno takoj in tempelj bo dovršen v jeseni l. 1910.

— **Nove vojne ladje.** Te dni dospejo v Pulj novi veliki patrolni čolni za vojno mornarico. — Prva serija novih torpedovk za vojno mornarico je že dogotovljena v ladjedelnici »Danubius« na Reki.

— **Medvedje v Veliki gori pri Ribnici.** Velika gorska veriga ob desni strani ribniške doline, ki se razteza proti Kočevju, se imenuje Velika Gora. V tem gorovju se nahajajo še pravi, neobhojeni pragozdi. Pred dvema tednoma so ljudje zasledili tu gori štiri odrasle medvede, ki so brzkone potomci onega starca, ki je bil pred kratkim v ondotni bližini ustreljen. Ti štirje medvedje se nahajajo zdaj baš v gozdu dr. Teodorja Rudeža, graščaka v Ribnici. Te medvede krmijo njegovi gozdni čuvaji s konjskim mesom, korenjem in podobno hrano, ker jih ne smejo postreliti. Razen medvedov imajo v tem gorovju varno zavetišče še: lisice, volkovi, srne, zajci in divje mačke.

— **Demonstracije v Trstu.** V nedeljo predpoldne so italijanski trgovski pomočniki demonstrirali pred slovenskimi trgovinami jestvin, ki so bile odprte, dasi je občni zbor jestvinarjev bil sklenil, da bodo trgovine v mesecih juniju, juliju, avgustu in septembru ob nedeljah zaprte. Slovenskim jestvinarjem se ni čuditi, če ne respektirajo sklepov občnega zbora, na katerem slovenski živelj nima nobene veljave. Pri demonstracijah so zaprli štiri Italijane.

— **V zadevi lurskih slik** se nam sporoča, da doslej še niso došle in bo odbor takoj naznanil, kadar mu dojdejo iz Lurda. Vsak jih bo dobil tje, kamor jih je naročil.

— **Amerikanci se vračajo.** Prošlo soboto je prispel v Trst parnik »Alice«, last »Austro-Amerikane«, ter pripeljal iz Novega Yorka 119 avstrijskih in 314 ogrskih izseljencev. V Neapolju jih je bil izkrcal že 173. Med vožnjo sta umrla in bila pokopana v morskih valovih neki Grk in 38 let stari Josip Rom iz Ljubljane.

— **Opatija** je dobila prvega hrvaškega zdravnika v osebi domačina dr. Antona Grgurine.

— **Samoumor vsled strahu pred kaznijo.** Zadnji torek je 12letna Franja Majhen, hči nekega zidarja v Zagrebu, zapustila iz strahu pred kaznijo dom in tavalala do sobote okoli. Nato se je vrgla v neko lužo blizu nekega železniškega mostu v savskem rajonu in utonila.

— **Novi dvajsetkronski bankovci** so prišli danes v promet.

— **Nagle smrti** sta umrla v Trstu Marija Jerič (Via Giuliani 6) in pek A. Mozeitič (Campo Marzio).

— **Izhajati bo prenehal »Polaer Tagblatt«.**

— **»Dan«,** nov dnevnik, bo začel izhajati v Osieku.

— **Velika suša** vlada po Dalmaciji. Trava je sežgana, žito počrnelo, z drevja pada listje. Po nekaterih krajih je žetev popolnoma uničena.

— **Devet volov in 30 ovac** je ubila strela na Turjanskem v vrhovinski občini na Hrvaškem.

— **Kap je zadela** pretečeni teden vpojenega ravnatelja računskega oddelka pri finančnem ravnateljstvu v Zadru, Ferdinandu Goharja. Bil je takoj mrtev.

— **Dunajski jubilejni izprevod** že kaže kinemotograf v Zagrebu.

Štajerske novice.

š **Boj za slovensko šolo.** Iz Leitersberga pri Mariboru se nam poroča: V petek in soboto so klicani stariši v Karčovin - Leitersberško šolo vsolanih otrok, da se izjavijo ali za popolnoma nemški, ali pa za dvojezični poduk. Upamo, da bodo pošteti naši viničarji storili svojo dolžnost. Preiskavo vodi gosp. okr. glavar, k tej je pozvan tudi krajni šolski svet.

š **Volitve v laški okrajni zastop.** V soboto se je pričela reklamacijska doba za volitve v okrajni zastop laški. Slovenski veleposestniki, brigajte se za svojo volilno pravico! Volitve utegnejo biti že julija razpisane.

š **Umrla je** dne 20. t. m. gospa Neža Omerzu, posestnica v Brežicah, po dolgi mučni bolezni v 45. letu svojega življenja.

š **Kaznovani uzmoviči.** 16-letni fant Rudolf Prevolnik iz vojniške okolice, o čegar tatvinah smo že svoječasno poročali, je bil obsojen pred celjskim okrajnim sodiščem k 15-mesečni ječi, njegovi pomagači so dobili večtedenske zapore.

š **Ubil se je** v Mariboru kleparski pomočnik Franc Čuček.

Ljubljanske novice.

lj **P. n. gg. duhovne ljubljanskega mesta** vabi predsedstvo na shod S. S. C. J. v sredo, 24. junija t. l. v dvorani bogoslovskega semenišča z nastopnim dnevnim redom: 1. O modernizmu, poroča prof. dr. Aleš Ušeničnik. 2. O novi izdaji evangeljske knjige, poroča častni kanonik in vodja dr. J. Lesar. Začetek ob pol 6. uri.

lj **Seja odbora S. K. S. Z.** je jutri, v sredo, ob 8. uri zvečer v društveni dvorani. K tej seji vabimo tudi zaupnice in zaupnike in sploh vse člane! — Odbor

lj **Ogenj.** Danes ponoči je ogenj upepelil hišo, gospodarsko poslopje in vse gospodarsko orodje, kakor tudi 60 stotov sena, posestnici Neži Čečevi na Karolinski zemlji št. 54. Škode je do 4000 K. — Požar je povzročil neki okoli 30 do 35 let stari možki, ki je zvečer prosil Čečevo za prenočišče v senu. Gospodinja mu je konečno dovolila, a zahtevala je pa tudi izkazil od neznanca, katerih neznanec ni hotel pokazati, češ, tega ni potreba. Proti 11. uri je neznanec sam poklical prebivalce s klicem »gori!«, potem pa zbežal. Govori se, da je prenočevalec v mrvi kadil. Gasilno društvo ni bilo alarmirano, ker se ni moglo razločiti, če gori v mestnem pomeriju, a tudi s pogorišča ni prišla nobena vest. Čečeva je zavarovana pri graški zavarovalnici za 1200 kron.

lj **Vojak utonil.** Ko se je včeraj popoldne okoli 4. ure v vojaškem kopališču na Trnovskem pristanu kopal prostak tukajšnjega 27. pešpolka, Ivan Gruber, ga je prijel krč ravno ko je plaval nad »Kotlo« ob desni strani Ljubljane. Gruber je naenkrat izginil pod vodo. Iskali so ga dolgo časa in ga konečno potegnili iz vode tam, kjer je izginil. — Tista »Kotla« naj bi se zagradiła, ali pa naj se napravi svarilno znamenje. — O utopljenca se nam z druge strani poroča, da je bila vzrok smrti le malomarnost in nepaznost merodajnih oseb. Ko so ljudje zavpili na bregu, da je eden izginil pod vodo in pokazali dotično mesto, se nobenemu ni zljubilo skočiti ponj, pač pa so ga iskali s čolnom drugod, nego tam, kjer je izginil. Čez tri ure so šele dobili utopljenca ravno tam, kjer je utonil. Najbolj smešno pri vsem tem je to, da so celo uro poskušali ga oživeti, drgnili so ga tako, da mu je tekla kri iz ust.

lj **Voz in konja v Ljubljani.** Ko je včeraj zjutraj tesarski mojster Martine na Prulah, na takoiimenovani »špici« obračal z vpreženima konjema voz, mu je ta zdrčal s konjema v Ljubljano. No pomoč je prišlo vojaštvo s častnikom, ki je voz in konja spravilo spredno na breg.

lj **Poizkusni vlak** za hitrejšo vožnjo 45 km na uro se je vozil danes po dolenjski železnici. Pri Vodmatu je deputacija Vodmatčanov v mnenju, da se vozi železniški minister, klicala »Ekscelenc! Ekscelenc!« Vlak se je ustavil in Vodmatčani so prosili za rampo pri distančnem signalu, kjer hodi vsak dan okoli tisoč ljudi. Obljubilo se je, ozirati se na njihovo prošnjo.

lj **Napaden** je bil v Novem Vodmatu Anton Žagar, in sicer ga je poškodoval na glavi Frančišek Banica. Žagar je prepeljan v deželno bolnišnico.

lj **Povožen** je bil Predovičev hlapec Ignac Gorenc. Prišel je pod kolo, ki mu je zmečkal členek desne noge. Oddali so ga v bolnišnico.

lj **Obrtna vest.** Tozadevno včerajšnje poročilo je popraviti, da je dobil koncesijo za izvrševanje tesarskega obrta tesarski mojster tvrdke Lehner g. Simon Weissbacher.

lj **Kozolec na Opekarski cesti** zopet v ognju. Na kozolcu, ki je gorel na Opekarski cesti na praznik sv. Rešnjega Telesa, so morali v nedeljo ob 4. uri zjutraj zopet polivali ostanke, ker so pričeli goreti s plamenom.

lj **Društvena godba ljubljanska** koncertuje jutri zvečer na vrtu hotela »Ilirije«. Vstopnina prosta. Začetek ob 8. uri zvečer.

Razne stvari.

Ženske izključene iz ruskih visokih šol. Minister za ljudsko prosveto je z okrožnico izključil z ruskih visokih šol okoli dva tisoč slušateljic. Od teh imajo mnoge že šest semestrov.

Nesreča s konjskimi smrkavimi bacili. V černdviškem preizkuševališču živil je eksperimentalni protektor dr. Luksch z baje usmrčenimi baciji, ki povzročajo konjsko smrkavost. Počila je cev in bacili, ki so še živeli, so okužili vse nastavljenice. Umrla so asistent Amost, kanclist Lipecky in laborant Marko. Dr. Lukschu se je izboljšalo zdravje, dasi je prvi obolel. Državno pravdnštvo preiskuje stvar. Zavod so zaprli.

Požar v jami.

V rudniku Lour pri Saint-Etienne so se uneli plini. Umrlo je osem delavcev.

Telefonska in brzojavna poročila.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 23. junija. Zbornica nadaljuje proračunsko debato.

Dunaj, 23. junija. Vložena sta dva nujna predloga za pomoč pogorelcem v Zirlu pri Inomostu. Danes je seja načelnikov klubov sklenila proračunsko debato končati v četrtek. V petek bo glasovanje. Gosposka zbornica bo rešila proračun v soboto in v torek. V torek bo zopet seja državnega zbora ter bo seja načelnikov klubov določila nadaljnji dnevni red. Čuje se, da predloga o davku na žganje ne bo rešena, ampak da bo sprejeta le kratka poblastilna predloga.

ŽELEZNIŠKI MINISTER DERSCHATTA NA DOLENJSKEM.

Dunaj, 23. junija. »Tagespost« poroča, da bo železniški minister Derschatta te dni prišel na Dolenjsko, da si ogleda obe nameravani črti Belokranjske železnice in da bo stanoval pri proštstvu Elbertu v Novem mestu. To poročilo je netočno. Minister je izjavil danes našim poslancem, da pride na Dolenjsko, a glede časa ne vé, če mu bo mogoče že to poletje. Spremljal ga bo deželni glavar, pri katerem se bo v Novem mestu ustavil, g. prošta pa niti ne pozna.

PREDAVANJA NA VSEUČILIŠČIH.

Gradec, 23. jun. Tudi na tukajšnjem vseučilišču je mir ter se predavanja v redu vrše.

KRŠČANSKI SOCIALCI IN WAHRMUND.

Dunaj, 23. junija. Krščansko-socialna stranka je imela sejo, v kateri je izrekla obžalovanje, da je Wahrmund poklican v Prago in da ni bil discipliniran in odpuščen. Izraža upanje, da se taki dogoki ne bodo več obnavljali in da se obljubljena enakopravnost katoliškega dijaštva z drugim dijaštvom odločno izpelje, če treba tudi proti volji nekaterih rektorjev.

SVOBODA.

Gradec, 23. junija. Danes je imelo katoliško akademično društvo »Karolina« svojo ustanovno slavnost ter je tem povodom peljalo se k cerkvi Srca Jezusovega. Pred cerkvijo so pričakovali katoliške dijak »svobodomiselnih« dijak, ki so katoliške dijake psovali in metali nanje jajca. Razvil se je pretep. Posredovala je policija. Nekaj oseb je bilo aretiranih.

VZNEMIRLJIVE VESTI IZ SRBIJE.

Zemun, 23. junija. Položaj v Srbiji je resen. Pošta iz Beograda ni došla sem. Položaj kralja ni nič kaj ugoden, ker se nezadovoljnost proti njemu širi tudi v armadi.

RIMSKI KOZAKOV UMRL.

Peterburg, 23. junija. Tu je umrl veliki ruski glasbenik Rimski Kozakov, ravnatelj konzervatorija.

ŠPANSKI PRINC.

Madrid, 23. junija. Španska kraljica je danes ponoči povila princa.

DVOBOJ RADI ŠPANSKE KRALJEVE RODBINE.

Madrid, 23. junija. V zbornici je pri predlogi o kraljevi rodbini nastal prepir, vsled katerega je finančni minister napovedal nekemu poslancu dvoboj, ki se je pa mirnim potom poravnal.

KRALJ PETER SPREJEL PAŠIČEVO DEMISIJO.

Belgrad, 23. junija. Kralj Peter je sprejel Pašičevo demisijo in je staremu radikalcu Velimiroviču poveril sestavo novega kabineta.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, srednji sračni tlak 736'0 mm

čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
22. 9. sveč.	734.8	17.0	sl. jz.ah	jasno	0.0
23. 7. jutro.	34.4	16.1	sl. svzh.	del. jasno	
2. pop.	32.7	25.0	sr. jz.ah.	del. obl.	
Srednja včerajšnja temp. 19.1°, norm. 18.5°.					

Lepa hiša

stojeca na glavni cesti v **Spodnji Šiški** se ceno **proda**. V hiši je 6 stanovanj, vsako stanovanje ima kabineto sobo, kuhinjo, lepo klet in vrt. Poizve se pri **J. Buggenig**, Ljubljana, Cesta na Rudolfovo železnico šte. 5. 1503 3—3

